

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Vzdelávací program:

INOVAČNÉ VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV ŠKÔL V OBLASTI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA DETÍ Z MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Názov záverečnej prezentácie:

Inovačné formy spolupráce učiteľa s rodinami detí z marginalizovaných rómskych
komunít

.....

Meno a priezvisko frekventanta:

Kludia BALUCHOVÁ

.....

Názov skupiny:

MRK2_INV_PO_003

.....

Pracovisko:

MŠ - ZELENÁ UL. 1, SMIŽANY

.....

Rok: 2015

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Alvy (In: Kovařová- Petrasová, 2003) tvrdí, že nik na svete nie je schopný ovplyvniť výchovu detí tak, ako jeho rodičia. Oni sú najlepšimi učiteľmi svojich detí.

Spôsob, ako s nimi zaobchádzajú, a príklady, ktoré im dávajú, ich učia o tom, aký je život. Bez ohľadu na to, aké staré sú deti, v rodičovstve je skutočná sila.

Na deti však nepôsobia iba ich rodičia, ale aj ostatní príbuzní, ktorí v rodine žijú. Obzvlášť v rodinách detí z marginalizovaných rómskych komunít, ktoré sú početnejšie a v jednej domácnosti žije aj viac rodín.

Tradičná rodina detí z MRK je charakteristická životom v širšej veľkorodine, komunitným spôsobom života, zreteľnou deľbou rolí. V rodine má muž dominantné postavenie, hodnota ženy spočíva v jej plodnosti. Rodina detí z MRK má svoju špecifickú filozofiu, normy správania, konania a hodnoty vyrastajúce z tradície ich kultúry. Výchova v takejto rodine je voľná a nedirektívna, deti majú minimum obmedzení a povinností. Je pedocentrická, dieťa dostane všetko, čo si žiada. Rodina mu nevštepuje morálny kódex. Učítelia musia prevziať iniciatívu do svojich rúk a naučiť sa, ako s tou- ktorou rodinou pracovať v prospech dieťaťa.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Spolupráca, kooperatíva, partnerstvo sú pojmy, ktoré rezonujú medzi dvomi inštitúciami : materskou školou a rodinou detí z MRK. Predpokladom úspešného pôsobenia na deti je spolupráca s rodinou a komunitou, ktorej účasť posilňuje výchovný vplyv predškolského zariadenia. Spolupráca MŠ s rodinou detí z MRK - to sú spoločné činnosti pedagogických a odborných zamestnancov MŠ a rodičov, ktoré súvisia so skvalitňovaním podmienok a procesu edukácie a slúžia k obojstrannej pomoci a zjednocovaniu sa v otázkach a postupoch výchovy a vzdelávania detí. Učiteľky musia poznať životný i výchovný štýl rodiny, k čomu inklinujú deti a ich rodičia.

Rodičia nesú hlavnú zodpovednosť za dieťa a jeho výchovu a majú právo podieľať sa na všetkom, čo sa v triede, v MŠ s dieťaťom deje. Prvoradou úlohou MŠ je, aby rodičia pochopili dôležitosť vzdelávania ich detí už od predškolského veku.

Rodičia detí z marginalizovaných rómskych komún často nedôverujú materskej škole, že dokáže vytvoriť pre ich deti prostredie bez predsudkov, v ktorom sa bude rozvíjať aj rómska identita ich detí. Hodnoty školy sú pre značnú časť Rómov druhoradé a zlyhanie v škole nie je pre rómske dieťa a jeho rodičov osobitne významné, teda ani predškolská príprava nemá osobitú zvláštnosť. Dôležitejšie sú vzťahy s učiteľkou, personálom MŠ a ostatnými deťmi. .

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Deti z marginalizovaných rómskych komunít, prichádzajúce do materskej školy z nedostatočne podnetného prostredia, často zaostávajú za ostatnými deťmi vo vývine reči, motoriky, sociálnom vývine. Oveľa viac ako ostatné deti potrebujú motivačnú klímu, empatické, kongruentné a akceptujúce vzťahy (Valachová, D., Kadlečíková, Z., Butašová, A., Zelina, M., 2002)

Ak dieťa v materskej škole nie je akceptované rovesníkmi či dospelými, resp. ak zažíva neúspech, zlyhanie či výsmech za svoje nedostatky, má tendenciu vyhýbať sa týmto stresujúcim situáciám a do materskej školy radšej nechodí. Podobne ak rodičiavidia, resp. majú pocit, že ich dieťa v materskej škole odmietajú, že sa od neho dištancujú, radšej ho tam viac neprivedú.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Pracujem v MŠ, ktorú navštevujú deti z MRK. Nachádza sa v obci s vysokou koncentráciou Rómov.

Prvé náznaky spolupráce a komunikácie MŠ a rodinou dieťaťa z MRK sa črtajú už vo chvíli, keď si rodičia preberajú tlačivo, prihlášku dieťaťa do MŠ. Keďže zápis prebieha priamo v osade, máme možnosť zoznámiť sa s rodinným prostredím.

Dozvedáme sa tak informácie o dieťati, jeho záujmoch, aktivitách, vlastnostiach. Je potrebné si uvedomiť, že vzťah učiteľ- rodič- dieťa si budujeme už od nášho prvého stretnutia. Malo by byť uvoľnené a mala by medzi nimi prevládať radostná atmosféra, ktorá by podnecovala vývin dieťaťa a uľahčovala jeho výchovu.

V MŠ pracujeme podľa programu „Krok za krokom“, ktorého filozofia vychádza z myšlienok humanistickej pedagogiky, že každé dieťa má svoje individuálne potreby a osobitosti a škola by mala vytvárať také podmienky, aby sa v tomto zmysle mohlo plnohodnotne rozvíjať.

Život v MŠ má svoju dynamiku, ktorá býva obohatená o rôzne aktivity. Pedagogickí zamestnanci si uvedomujú, že rodičia nesú hlavnú zodpovednosť za dieťa a jeho výchovu a majú právo spolupodieľať sa na všetkom, čo sa v materskej škole s dieťaťom deje.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Zapájame ich preto do aktivít MŠ a tak im umožňujeme spolupodieľať sa na rozmanitých aktivitách podľa dohodnutých pravidiel. Majú možnosť spoznať a vyskúšať si, že ich deti sa vlastne učia pre ne prijateľným veciam pri hrách a činnostiach v podnetnom prostredí. Zo skúseností z praxe však vieme, že spolupráca medzi MŠ a rodinou detí z marginalizovaných rómskych komunít je účinná vtedy, keď je zrozumiteľná. Je dôležité, aby dochádzka týchto detí bola pravidelná, aby dokázali porozumieť učiteľke, dokázali prežívať úspech, a aby cítili, že sa o ne niekto zaujíma.

Pod spoluprácou materskej školy a rodičov detí z marginalizovaných rómskych komunít sa teda rozumejú **spoločné činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov materskej školy a rodičov, ktoré súvisia so skvalitňovaním podmienok a procesu edukácie a slúžia k obojstrannej pomoci a zjednocovaniu sa v otázkach a postupoch výchovy a vzdelávania detí.**

Spolupráca s rodinou je učiteľom daná zo zákona. Spolupráca je determinovaná pripravenosťou a ústretovosťou učiteľov a rodičov zvyčajne v štyroch kvalitách :

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Pod spoluprácou materskej školy a rodičov detí z marginalizovaných rómskych komunít sa teda rozumejú **spoločné činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov materskej školy a rodičov, ktoré súvisia so skvalitňovaním podmienok a procesu edukácie a slúžia k obojstrannej pomoci a zjednocovaniu sa v otázkach a postupoch výchovy a vzdelávania detí.**

Spolupráca s rodinou je učiteľom daná zo zákona. Spolupráca je determinovaná pripravenosťou a ústretovosťou učiteľov a rodičov zvyčajne v štyroch kvalitách :

- **formálna**
- **neformálna**
- **spolupráca s problémami**
- **nepolupráca**

Spolupráca učiteľov a rodičov má byť vyvážená, aby kontakty aj aktivity boli v optimálnom množstve aj kvalite.

V určitých prípadoch sa spolupráci učiteľov a rodičov nedarí, ak dominujú tieto prekážky:

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

- **nedôvera alebo nezáujem** – kde učitelia môžu spoluprácu odmietat' na základe predsudkov voči rómskym rodičom a naopak rodičia učiteľovi a materskej škole nedôverujú, pretože ich pôsobenie nepovažujú za prospešné pre dobro dieťaťa
- **bariéry v komunikácii** - neschopnosť dorozumieť sa v rovnakom jazykovom kóde, rôznyi intelektuálny a hodnotový potenciál v komunikácii. Komunikáciu preto nemožno viesť na úrovni protipólov, ale na úrovni prienikov, kompromisov a hľadanií spoločných riešení slušným spôsobom v prospech dobra a prosperity dieťaťa.
- **preceňovanie authority** - ten vyplýva z pocitu ohrozenia, ak rodič pozerá, kontroluje, čo sa v triede detí deje, ako učiteľ učí, akú emocionálnu atmosféru vytvára
- **obranné reakcie** – vyplývajú z negatívnej skúsenosti, zo sklamaní alebo nedostatočnej komunikácie s partnerom v spolupráci. Obranné reakcie naštrbujú vzťah vzájomnej dôvery a úprimnosti aj v zmysle myšlienky, že „odpustiť sa dá, ale zabudnúť nie“ Obranné reakcie môžu rodičia uplatňovať vo vzťahu k učiteľovi, lebo sa pri ňom cítia neisto, stiesnene aj pri plnení povinností, ktoré im vyplývajú zo školského poriadku. Naopak učitelia zas neprežívajú spriaznenosť pri rodičoch, ktorí poškodzujú ich dobré meno ohováraním, neoprávneným sťažovaním sa, znižovaním authority pred deťmi, neplnením si povinnosti voči dieťaťu aj materskej škole.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Bariéry v spolupráci môžu byť rôzne a iné u každého rodiča aj učiteľa a nedajú sa zovšeobecňovať, aj keď je možné ich pomenovať. Často ich spôsobujú aj predsudky, ktoré vzišli z negatívnych skúseností alebo z názoru iných osôb.

Negatívne postoje učiteľov voči rodičom detí z marginalizovaných rómskych komunít môžu byť aj prejavom rezignácie, keď dlhodobo venujú pomoci deťom z marginalizovaných rómskych komunít svoju energiu, ale cítia sa v tejto pomoci osamotení, nedostávajú zo strany iných, pomáhajúcich subjektov, inštitúcií či manažmentu v školstve adekvátnu podporu a po čase už nevládzu, stratia entuziazmus v tejto náročnej práci, takže už nie sú schopní vidieť ju celkovo pozitívne, aj keď niektoré svetlé stránky tejto práce reflektujú. Rovnoprávnosť je základom dobrej spolupráce učiteľov a rodičov v inkluzívnej edukácii.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Možnosti spolupráce s rodičmi, zákonnými zástupcami detí z marginalizovaných rómskych komúní.

Učiteľ ochraňuje svoje pedagogické pôsobenie pred neodbornými zásahmi a výchovu a vzdelávanie detí pred patologickými vplyvmi.

Spoluprácu s rodičmi učiteľ koordinuje v súlade so zásadami:

- **akceptácia rodičov ako partnerov vo výchove a vzdelávaní dieťaťa** – je o počúvaní rodičov, ktorí majú už konkrétne skúsenosti so starostlivosťou o svoje dieťa, zdieľajú isté hodnoty, žijú svojším štýlom, ktorý učiteľ nemá právomoc meniť, môže ho však ovplyvňovať v oblasti výchovy a vzdelávania dieťaťa a rodičom poskytuje permanentné pozitívne vzory v spolupráci a poradenstvo o výchove a vzdelávaní

- **prediskutovanie hodnôt a zamerania materskej školy** – rodičia by mali poznať filozofiu vzdelávania v materskej škole ešte pred začatím spolupráce, aby sa predchádzalo zbytočným nedorozumeniam, ak sú predstavy učiteľov a rodičov o výchove a vzdelávaní detí aj o spolupráci rozdielne. Je potrebné sa obojstranne informovať o vlastných očakávaní, ponúkaných riešeniach v individuálnych rozhovoroch, otvorených listoch alebo na rodičovských združeniach.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

- **pravidlá spolupráce** – určovanie práv aj povinností, explicitne sa vyjadрили očakávania a možnosti k obojstrannej spolupráci, aby sa nepresiahli pravidlá autonómie a authority materskej školy a učiteľov v edukácii detí v prevencii neodborným zásahom, aby sa spolupráca zosúladiť s legislatívou, plánom materskej školy a školským poriadkom
- **pravidelné konzultácie s rodičmi, zákonnými zástupcami** – vo vopred dohodnutom čase a prostredí, kde nie sú rušení, aby mali čas na otvorený rozhovor, pokojné vysvetlenia aj riešenia úloh a problémov
- **spolupodieľanie sa rodičov, zákonných zástupcov v edukácii** – pričom sa podmienky vopred dohodnú. Predprimárne vzdelávanie dieťaťa sa môže uskutočňovať so súhlasom riaditeľa materskej školy aj s priamou účasťou zákonných zástupcov vo výchove a vzdelávaní (Zákon o výchove a vzdelávaní č. 24/2008). Rodič, zákonný zástupca svojmu dieťaťu poskytuje individuálnu pomoc a starostlivosť, asistuje dieťaťu pri podávaní liekov, stolovaní, hygiene, obliekaní, mobilite a iných potrebných úkonoch

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

· **zohľadňovanie kultúrnych, ekonomických a etnických rozdielov rodičov
zákonných zástupcov detí v spolupráci**

Spolupráci neprospieva, ak sa v správaní, činoch a komunikačných zámeroch učiteľa vyskytujú narážky na národnostný a etnický pôvod rodičov a detí, ich sociálnu a ekonomickú situáciu, náboženské a morálne hodnoty rodiny.

**Formy spolupráce materskej školy s rodičmi detí
z marginalizovaných rómskych komunít.**

Pri plánovaní a uskutočňovaní rôznych aktivít spolupráce učiteľov a rodičov, zákonných zástupcov detí sa žiada, premyslieť a zorganizovať spôsoby starostlivosti o deti počas ich priebehu.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

1. Aktivity spolupráce v triedach a priestoroch materskej školy:

- **informovanie o dieťati pri preberaní a odovzdávaní rodičom** – neumožňuje riešenie a vysvetľovanie problému a situácie dieťaťa do podrobností
- **rodičovské združenie** – je to formálna záležitosť informovania o priebehu a výsledkoch výchovy a vzdelávania v triede detí celkovo, informácie o jednotlivých deťoch sa konzultujú v individuálnom rozhovore
- **slávnosti** – spolupodieľanie sa rodičov na príprave a organizácii slávností v materskej škole, angažovanosť rodičov v realizácii edukačných projektov napr. karneval, vianočná besiedka, ukončenie školského roka, oslava narodenín a iné, no nie však v pozícii divákov, ale v spoločných vystúpeniach, hrách, podieľaní sa na príprave rekvizít, občerstvenia, zabezpečovania dozoru, organizačného výboru a pod.,
- **hranie sa rodičov s deťmi** – sú to učiteľmi pripravené hry s pravidlami aj bez pravidiel, môžu to byť konštruktívne hry s rôznymi stavebnicami, kde spolupracujú viaceré deti a rodičia spolu v skupine aj kolektívne hry. Rodičia môžu byť zapojení do hudobno-pohybových a divadelných hier aj verejných vystúpení s deťmi.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

- **deň otvorených dverí** – ukážky edukačných hier a činností tak, ako sa bežne v triede aj v exteriéry materskej školy s deťmi uskutočňujú. Patrí sem aj prezentácia spektra aktivít v materskej škole v rámci pedagogického poradenstva a marketingu
- **dni zdravej výživy** – zúčastnenie sa rómskych rodičov v akciách materskej školy napr. prípravou a ochutnávaním pomazánok, šalátov, sezónnych jedál z ovocia a zeleniny
- **tvorivé dielne** – poskytujú priestor na neformálnu spoluprácu v spoločných aktivitách učiteľov, detí a ich rodičov. Sú príležitosťou na nepriame poradenstvo o tom, ako deti výchovne viesť a učiť ich zmysluplne sa zabávať.
- **besedy** – môžu to byť besedy s osobnosťami s rómskych osád alebo s odborníkmi, psychológom, logopédom, špeciálnym pedagógom, lekárom, besedy v otázkach výchovy a vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunít
- **príprava a realizácia projektov v edukácii** – učiteľ a rodič vytvorí podmienky pre učenie sa detí v realite a v obsahu, ktorý môže rodič svojou prácou, záujmovou činnosťou deťom ukázať, sprostredkovať, napr. výrobu košíkov, pečenie koláčov a chleba, prevádzanie tradičných ľudových remesiel, starostlivosť o domáce zvieratá atď.
- **predajné výstavy výrobkov rodičov a detí, burzy alebo zbierky hračiek a detského oblečenia**

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

2. Aktivity spolupráce v rodičovskom centre-

vo vyhradenej miestnosti materskej školy môžu mať funkciu :

- **konzultačnú** – ako sú rozhovory pedagogických a odborných zamestnancov s rodičmi o rôznych stránkach a problémoch výchovy a vzdelávania dieťaťa, stretnutia k prehodnocovaniu a aktualizovaniu individuálnych výchovno-vzdelávacích programov
- **poradenskú** – ako sú inštruktáže, prednášky a poradenské stretnutia o výchove a vzdelávaní detí
- **informačnú** – je to možnosť pre rodičov študovať odbornú literatúru, metodické materiály, časopisy o predškolskej výchove a pod.,
- **komunitnú** – stretávanie sa rodičov detí z materskej školy, aby si vymenili skúsenosti o výchove a vzdelávaní detí a viedli aj neformálne rozhovory

3. Sprostredkované aktivity spolupráce materskej školy s rodičmi, zákonnými zástupcami

oznamy a informácie na nástenkách a prezenčných výveskách – jedná sa o oznamovanie rodičovských združení, oznamy o návštevách filmových a divadelných predstavení, o konaných besiedkach, o výletoch, poplatkoch, o konaní zápisu detí z marginalizovaných rómskych komunít do MŠ,

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

- o tom, kedy sa konajú testy školskej zrelosti pre predškolákov t.j. zápis do 0.tého ročníka ZŠ, o zmenách v prevádzke MŠ
- **schránka návrhov a pripomienok** – malo by to byť miesto, kam rodičia anonymne napíšu svoj návrh alebo pripomienku, či už k výchove a vzdelávaniu ich detí alebo pripomienkujú postoje pedagogických zamestnancov v edukačnom procese
- **školský časopis, informujúce listy(bulletiny) a letáky** – naša MŠ vydáva svoj vlastný časopis s názvom „Zelenáčik“, rodičia si ho môžu prezrieť a prečítať, je uložený na viditeľnom a dostupnom mieste
- **nástenka o pomáhajúcich subjektoch(napr. sponzoroch) a aktivitách spolupráce**
- **výstavy tvorivej činnosti detí** – nástenky s prácami detí sa sezónne a v rámci edukačných projektov vždy menia, každá trieda má nástenku prác vo svojej šatni
- **komunikačné katalógy** – slúžia na prenášanie, výmenu informácií medzi pedagogickými zamestnancami, odbornými zamestnancami v iných zariadeniach a rodičmi, o činnostiach a pokrokoch dieťaťa v edukácii aj terapiách. Do komunikačného katalógu by sa mali vkladať napr. pracovné listy, úlohy na precvičovanie, záznamy o realizovaných aktivitách a dosiahnutých výsledkoch s dieťaťom, v tomto prípade nám poslúžia portfóliá, ktoré sú u nás zaužívané

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

4. Aktivity spolupráce mimo materskej školy

- **návšteva v rodine**
- **slávnosti v komunite, meste, obci**
- **exkurzie**
- **výlety**
- **čitateľské aktivity detí a rodičov v knižnici**
- **športové akcie – detské olympiády**
- **konferencie, odborné semináre**

Aktivity spolupráce materskej školy a rodičov, zákonných zástupcov detí z marginalizovaných rómskych komunit je možné rozšíriť ich prácou na fungovaní a údržbe materskej školy v rámci aktivačných prác alebo absolventskej praxe po skončení štúdia v koordinácii s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny.

Každá materská škola by mala mať vypracovaný **celoročný plán spolupráce a partnerstva s rodinou a komunitou.**

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Spolupráca materskej školy s rodinami detí z MRK má byť premyslená, koncepčne v materskej škole pripravovaná, realizovaná aj prehodnocovaná. Nemá vznikáť náhodne a nie až pri riešení prepuknutých problémov. Má vychádzať z potenciálu rodičov spolupracovať, aby aktivity nepresiahli ich reálne možnosti a záujem. Učitelia majú hľadať tie príležitosti k spolupráci, ktoré sú realizovateľné a nebudú zaťažujúce či diskriminujúce pre jedného z partnerov alebo obojstranne.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095

Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Guziová, K. a kol. 2011. METODIKA PREDPRIMÁRNEHO
VZDELÁVANIA. Partizánske: Expresprint s.r.o.2011. ISBN 978-80-968777-
3-7

Kovážová, E., Nižníková, J. 2006: STRATÉGIE ROZVÍJANIA RÓMSKÝCH
DETÍ PREDŠKOLSKÉHO VEKU
PROGRAM CELODENNÉHO PÔSOBENIA. Prešov:
Metodicko-pedagogické centrum,2006. ISBN 80-8045-434-5
Zákon 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a
doplnení niektorých zákonov.